

INSKRÄNKNING AV SERVICENÄTET I DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN OCH SMÅBARNSPEDAGOGIKEN

sammanställning av konsekvensanalyser Lovisa 2020

Innehåll

BAKGRUND	2
VAD INNEBÄR BEDÖMNING AV KONSEKVENSER FÖR BARN?	4
OBSERVATIONER I ANKNYTNING TILL BEDÖMNINGEN AV KONSEKVENSERNA FÖR BARN	4
ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR HÖRANDEN.....	5
GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING: bedömning av konsekvenser för barn	6
ATT BEAKTA ELEVERNAS SYNVINKEL.....	6
Svar givna av elever i de skolor som eventuellt läggs ned	7
Svar givna av elever i de skolor vars elevunderlag utökas om nedläggningarna genomförs.....	7
Sammandrag av alla elevsvar	7
ATT BEAKTA VÅRDNADSHAVARNAS SYNVINKEL	8
Svar givna av vårdnadshavare för elever i nedläggningshotade skolor	10
Svar givna av vårdnadshavare till elever i de skolor vars elevunderlag utökas om nedläggningarna genomförs	11
Sammandrag av alla vårdnadshavarsvar	11
ATT BEAKTA PERSONALENS SYNVINKEL	12
Sammandrag av personalens diskussioner i de yrkesövergripande arbetsgrupperna	12
HÖRANDE AV NÄMNDER.....	13
SMÅBARNSPEDAGOGIK: bedömning av konsekvenser för barn.....	14
ATT BEAKTA BARNENS SYNVINKEL.....	14
ATT BEAKTA VÅRDNADSHAVARNAS SYNVINKEL (barn i småbarnspedagogikåldern)	14
Vårdnadshavarnas svar	15
ATT BEAKTA VÅRDNADSHAVARNAS SYNVINKEL (barn i förskoleåldern).....	16
ATT BEAKTA PERSONALENS SYNVINKEL	17
Personalens svar	17

BAKGRUND

I bakgrunden för inskränkningen av skol- och daghemsnätet ligger stadsfullmäktiges beslut om budgeten för 2020 (11.12.2019 § 153), enligt vilket anslag inte beviljas för upprätthållandet av det nuvarande skol- och daghemsnätet efter 1.8.2020, utan stadens utgiftsutveckling måste anpassas till de minskande inkomstflödena och minskningen i antalet barn.

Vid beräkningarna i beredningen av budgeten granskades skol- och daghemsnätet som en helhet. Anvisningarna för upprättande av förslag till budget och ekonomiplan 2020–2022 förutsatte att verksamhetskostnaderna minskas till samma nivå som 2018. Inskränkningen av servicenätet behandlades på nämnden för fostran och bildnings sammanträde i samband med förslaget till budget (25.9.2019 § 91). Nämnden för fostran och bildnings föredragningslista innehöll bland annat ett förslag om att Teutjärven koulu sammanslås med Kirkonkylän koulu och att Kyrkoby skola sammanslås med Forsby skola. Dessutom fanns det ett förslag på föredragningslistan om att stänga Kuggom daghem och daghemmet Leggården och att överföra deras verksamhet till daghemmen i centrumområdet och Forsby daghem. Förslagen behandlades under stadsstyrelsens aftonskola 1.10.2019 och under stadsfullmäktiges aftonskola 8.10.2019.

Förslagen om inskränkning av servicenätet baserades bland annat på tidigare skolnätsutredningar och på utvecklingen av barn- och elevantal. I beräkningarna beaktades också de ökade skolskjutskostnaderna. Trots att förslaget om att sammanslå skolor och daghem inbegriper besparingar i personalkostnader, kräver det inte att någon fast anställd blir uppsagd, utan dessa anställda kan placeras i en annan enhet. Tidigare skolnätsutredningar visar att många av Lovisa stads fastigheter kräver omfattande underhållsarbete. På grund av stadens begränsade ekonomiska situation har budgetmedlen endast kunnat användas för att hantera akuta problem.

<https://www.loviisa.fi/wp-content/uploads/2020/02/Koulujen-pitkan-aikavalin-kunnossapitosuunnitelma-PTS-vuosille-2016-20124.pdf>

<https://www.loviisa.fi/wp-content/uploads/2020/02/Arvio-koulujen-korjausvelasta.pdf>

<https://www.loviisa.fi/wp-content/uploads/2020/02/Arvio-koulujen-peruskorjauskustannuksista-paivitys.pdf>

I praktiken innebär beslutet sannolikt att Teutjärven koulus verksamhet läggs ned och undervisningen överförs till Kirkonkylän koulu och att Pernå kyrkoby skola läggs ned och undervisningen överförs till Forsby skola. Dessa skolor var listade som föremål för sparåtgärder på nämnden för fostran och bildnings föredragningslista 25.9.2019. Inskränkningen av servicenätet gäller sannolikt även två daghem: Kuggom daghem och daghemmet Lekkården. Dessa daghems verksamhet skulle överföras till daghemmen i centrumområdet och till Forsby daghem. Om Kuggom daghem läggs ned behöver också ordnandet av morgon- och eftermiddagsverksamheten för förskoleeleverna i Haddom skola funderas på nytt.

Skolorna har inte valts på pedagogiska grunder, och ingen pedagogisk jämförelse har gjorts mellan de större eller mindre enheterna. I stället har man konstaterat att man genom inskränkningen av servicenätet kan

- koncentrera och effektivera specialundervisningen
- koncentrera och effektivera elevvården
- erbjuda morgon- och eftermiddagsverksamhet i alla skolor (förutsatt att det finns tillräckligt med elever)
- erbjuda en separat, egen förskoleundervisningsgrupp i varje skola (förutsatt att det finns tillräckligt med elever).

Denna process innefattar höranden, konsekvensbedömningar och samlande av skriftliga åsikter. I februari begärdes skriftliga åsikter, berättelser och skrifter av dem som frågan berör och av intresserade. Likaså gjordes en bedömning av konsekvenserna för barn i februari. De frågeformulär som användes vid barnkonsekvensanalysen finns på stadens webbplats: <https://www.loviisa.fi/sv/dagvard-och-utbildning/utredning-om-servicenatet/>.

På stadens webbplats finns en frågor och svar-del, där de frågor och kommentarer om inskränkningen av servicenätet som framförts skriftligen samt svaren på dem finns publicerade. Man kan ta del av dem via länken ovan.

VAD INNEBÄR BEDÖMNING AV KONSEKVENSER FÖR BARN?

Vid en bedömning av konsekvenser för barn (barnkonsekvensanalys) bedöms vilka **konsekvenser** ett beslut, en åtgärd eller verksamhet har för barns välbefinnande och förverkligandet av barnens rättigheter. Då en **förhandsbedömning** utförs bedömer man konsekvenserna av ett beslut innan det fattas.

Förhandsbedömningarna är en viktig del av god förvaltning och gott beslutsfattande. Man måste se till att frågor utreds i tillräcklig grad innan man fattar beslut om dem. Genom konsekvensbedömningar får man denna sorts information som underlag för beslutsfattandet. I sista hand är det fullmäktige som tar ställning till frågan om att fusionera en eller flera skolor med en annan enhet. En barnkonsekvensanalys kan bidra med information till stöd för beslutsfattandet.

OBSERVATIONER I ANKNYTNING TILL BEDÖMNINGEN AV KONSEKVENSERNA FÖR BARN

Vår förfrågan i anslutning till barnkonsekvensanalysen baserar sig på förfrågningar som genomförts i andra kommuner och på Institutet för hälsa och välfärds (THL:s) anvisningar. Länk till THL:s webbplats (*informationen tillgänglig på finska*): https://thl.fi/fi/web/lapset-kuoret-ja-perheet/johtamisen_tueksi/miten_arvioida/lapsivaikutusten_arviointi.

Innan förfrågan utarbetades fick vårdnadshavarna påverka innehållet i enkäten. Utgående från vårdnadshavarnas svar bearbetades enkäten i en arbetsgrupp som bestod av rektorer och representanter för kommunikationen. Språkdräkten granskades hos stadens översättare.

Frågan om vem som deltog i åtgärderna för att bedöma konsekvenserna för barn väckte diskussion. Skolornas rektorer och utbildningschefen deltog i uppgiften som tjänsteansvariga. Utbildningschefen och rektorerna bildar längs läsåret arbetsgrupper med olika sammansättning för olika behov, och så gjordes också i detta fall.

ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR HÖRANDE

Före diskussionsmötet 16.3.2020 genomfördes ett skriftligt hörande för att få elevernas, vårdnadshavarnas och personalens synpunkter i frågan. Vid hörandet av eleverna, vårdnadshavarna och personalen har samma grundprinciper följts:

- svaren ges anonymt
- svaren sammanställs med Webropol (barn, vårdnadshavare)
- svaren sammanställs i ett skriftligt sammandrag (hörande av yrkesövergripande grupp, personal)
- sammandraget tillkännages också vårdnadshavarna på ett sådant sätt att ingen kan identifieras utgående från svaren.

Elevenkäten var åldersanpassad. I förfrågan användes blanketter med bildstöd i form av smileys.

Om diskussionsmötet 16.3.2020 informerades genom en annons som publicerades i tre lokaltidningar, med stadens separata pressmeddelande och i sociala medier. I meddelandena begärde man att stadsborna på förhand skickar in eventuella frågor om sådant som upptar deras tankar. På detta sätt ville man säkerställa att tjänsteinnehavarna hade möjlighet att förbereda så precisa svar som möjligt att ge kommuninvånarna vid mötet. Hörande om skol- och daghemsnätet 16.3.2020 i Lovisavikens skola måste inhiberas på grund av gruppsamlingsbegränsningarna orsakade av coronavirus. Lovisa stad ordnade mötet för hörande om skol- och daghemsnätet tisdagen 31.3.2020 klockan 18 via Skype-förbindelse. Anmälan till hörandet skedde via Webropol-länken. Anmälan var obligatorisk. Länken till hörandet skickades på tisdag 31.3 senast klockan 15 till den e-postadress som angetts i anmälan. För att kunna delta i hörandet behövdes en fungerande internetanslutning och programmet Skype installerat på datorn. Under mötet bad man om ordet via meddelandefunktionen. Om man inte kunde delta i hörandet kunde man skicka sin åsiktsyttring i ärendet via e-post (kaupunki@loviisa.fi) eller genom att ringa (t. 040 774 7236) .

GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING: bedömning av konsekvenser för barn

ATT BEAKTA ELEVERNAS SYNVINKEL

Med tanke på elevenkäten begrundade vi särskilt hur vi skulle genomföra enkäten och berätta om bakgrunden för eleverna utan att oroa dem. Det var också viktigt att alla elever fick samma introduktion före enkäten. På grund av tidsplanen och resurserna var det inte möjligt att genomföra enkäten under ledning av samma person i alla undervisningsgrupper. För att underlätta situationen utarbetade vi en anvisning för eleverna i PowerPoint, med vilken vi ville säkerställa att eleverna fick en likadan introduktion till enkäten. I PowerPoint-presentationen fick eleverna information om vad de påverkade och varför. Tanken var att lärarna skulle gå igenom anvisningen med eleverna innan eleverna svarade på frågorna i enkäten.

Så här instruerades lärarna inför genomförandet av elevenkäten:

”Varje barn/elev svarar på frågorna självständigt, men läraren kan hjälpa vid behov. Ifall det fria svaret känns svårt kan barnet/eleven rita eller berätta vilka känslor eller tankar som frågan skapar. Du kan också bända svaren. Ställ enbart frågor från konsekvensanalysen. Ledande frågor bör undvikas. Ge barnet/eleven tid och lugn och ro att svara. Förfrågan besvaras namnlöst med dator eller med iPad.”

Läraren gick igenom PowerPoint-instruktionerna med eleverna och bad dem sedan besvara enkäten. Enkäten skulle besvaras senast 23.2.2020.

Genom den enkät som riktades till eleverna i Teutjärven koulu, Kirkonkylän koulu, Koskenkylän koulu, Pernå kyrkoby skola och Forsby skola tog vi reda på vilka tankar eleverna hade om sin nuvarande skola och vilka åsikter de hade om de möjliga förändringarna i undervisningsarrangemangen.

Enkäten omfattade flervalsfrågor med bildstöd i form av smileys och öppna frågor. Eleverna fick hjälp med att fylla i enkäten och hantera frågan. Sammanlagt 239 elever besvarade enkäten. Av dessa gick

- 46 elever i skolor som hotas av nedläggning (Pernå kyrkoby skola och Teutjärven koulu)
- 193 elever i skolor vars elevunderlag eventuellt utökas om nedläggningar genomförs (Forsby skola och Koskenkylän koulu samt Kirkonkylän koulu).

Vid bedömningen av frågor som berör grundläggande utbildning är bestämmelserna i lagen om grundläggande utbildning, lagen om elev- och studerandevård, förordningen om grundläggande utbildning och grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen viktiga.

3. Hur skulle det kännas ifall din skola skulle vara längre borta än den är nu? *

Det skulle vara trevligt

Jag vet inte

Det skulle vara tråkigt

Bild 1. Exempel på fråga riktad till barn där smileys användes som bildstöd

Bedömningen av konsekvenserna för barn genomfördes separat i de skolor som hotas av nedläggning och i de skolor vars elevunderlag utökas om nedläggningarna genomförs. Elevernas svar granskades inte i relation till undervisningspråket utan som en enhetlig helhet, eftersom skolorna kan indelas i två grupper på basis av sina likartade utgångspunkter:

- Svaren från eleverna i de skolor som hotas av nedläggning behandlades som en egen helhet:

Frågeformulär för eleverna (Pernå kyrkoby skola och Teutjärven koulu)

<https://www.loviisa.fi/wp-content/uploads/2020/02/Barnkonsekvensanalys-till-elever-Perna-Teutjarvi.pdf>

- Svaren från eleverna i de skolor vars elevunderlag utökas om nedläggningarna genomförs behandlades som en egen helhet:

Frågeformulär för eleverna (Kirkonkylän koulu, Koskenkylän koulu, Forsby skola)

<https://www.loviisa.fi/wp-content/uploads/2020/02/Barnkonsekvensanalys-till-elever-Forsby-Kirkonkyla-Koskenkyla.pdf>

Svar givna av elever i de skolor som eventuellt läggs ned

I regel trivdes eleverna bra i sin nuvarande skola och de var också intresserade av att knyta nya vänskapsband. Eleverna ställde sig försiktigt positiva till tanken om att ta sig till skolan med buss eller taxi. Hälften av dem som besvarat enkäten kunde av förståeliga skäl inte ta ställning till frågan, eftersom alla inte har tidigare erfarenhet av skolskjutsar. Spridningen i svaren var störst gällande det eventuella bytet av lärare. Hälften av dem som gett sina svar oroade sig för att de tvingas gå i skola på en annan klass än sina nuvarande skolkompisar. Samtidigt tyckte hälften av dem som besvarat enkäten att tanken om att det skulle finnas fler elever i skolan var trevlig.

Svar givna av elever i de skolor vars elevunderlag utökas om nedläggningarna genomförs

Man skulle gärna ta fler elever till klasserna, och man motsatte sig inte i nämnvärd grad ett ökat antal elever i skolan. Så gott som alla hade en optimistisk inställning till tanken om nya kompisar. Eleverna ställde sig på rätt samma sätt till bytet av lärare som eleverna i de skolor som eventuellt läggs ner: det fanns en spridning, och av förståeliga skäl kunde en del av eleverna inte ta ställning till frågan. Också eleverna i de skolor vars elevunderlag eventuellt utökas oroade sig i viss mån för att de kanske tvingas gå i annan klass än sina klasskompisar.

Sammandrag av alla elevsvar

På basis av svaren kan man konstatera att det ur elevernas perspektiv är särskilt viktigt att ägna uppmärksamhet åt följande aspekter då man ordnar undervisning efter den eventuella inskränkningen av servicenätet:

- verksamhet som ökar känslan av samhörighet i gruppen
- beaktande av kompisrelationer då man bildar undervisningsgrupper
- mobbningsförebyggande verksamhet.

ATT BEAKTA VÅRDNADSHAVARNAS SYNVINKEL

Enkäten till vårdnadshavare genomfördes elektroniskt. Enkäten riktades till vårdnadshavarna för eleverna i årskurs 1–5 i Teutjärven koulu, Kirkonkylän koulu, Koskenkylän koulu, Kyrkoby skola och Forsby skola. På enkäten svarade sammanlagt 71 vårdnadshavare eller hushåll. Av dem representerade

- 25 vårdnadshavare eller hushåll de skolor som hotas av nedläggning (Kyrkoby skola och Teutjärven koulu)
- 44 vårdnadshavare eller hushåll de skolor vars elevunderlag utökas om nedläggningarna genomförs (Forsby skola och Koskenkylän koulu samt Kirkonkylän koulu).

Vårdnadshavarna ombads bedöma vad de ansåg vara viktigt vid ordnandet av förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Dessutom ombads de att med hjälp av olika påståenden bedöma hur ett eventuellt skolbyte skulle inverka på barnens skolgång och välbefinnande. I textrutorna för öppna svar kunde man föra fram ytterligare synpunkter eller precisera de svar man gett på flervalsfrågorna.

Bedömningen av konsekvenserna för barn utfördes separat för vårdnadshavarna till elever i de skolor som hotas av nedläggning och för vårdnadshavarna till elever i de skolor vars elevunderlag utökas om nedläggningarna genomförs. Vårdnadshavarnas svar granskades inte i relation till undervisningsspråket utan som en enhetlig helhet, eftersom vårdnadshavarna kan indelas i två grupper på basis av sina likartade utgångspunkter:

- Vårdnadshavarna till elever i de nedläggningshotade skolorna behandlades som en egen helhet:

Frågeformulär för vårdnadshavarna (Pernå kyrkoby skola och Teutjärven koulu)

<https://www.loviisa.fi/wp-content/uploads/2020/02/Barnkonsekvensanalys-till-vardnadshavare-Perna-Teutjarvi.pdf>

- Svaren från vårdnadshavare för elever i de skolor vars elevunderlag utökas om nedläggningarna genomförs behandlades som en egen helhet:

Frågeformulär för vårdnadshavarna (Kirkonkylän koulu, Koskenkylän koulu, Forsby skola)

<https://www.loviisa.fi/wp-content/uploads/2020/02/Barnkonsekvensanalys-till-vardnadshavare-Forsby-Kirkonkyla-Koskenkyla.pdf>

Första delen av vårdnadshavarenkäten

I svaren på en del av frågorna tog man direkt ställning till huruvida påståendet i frågan hade en inverkan på något eller inte. Om vårdnadshavaren ansåg att det som påstods hade en inverkan skulle hen ta ställning till huruvida konsekvensen var positiv eller negativ.

Skolresan blir längre

ingen inverkan

inverkar

Om du valt "inverkar", bedöm om inverkan är positiv eller negativ

positiv

negativ

Bild 3. Exempel fråga från enkäten riktad till vårdnadshavarna

Andra delen av vårdnadshavarenkäten

I den andra delen av vårdnadshavarenkäten gavs vårdnadshavarna möjlighet att ge fritt formulerade svar.

3. Hur skulle skolans nedläggning påverka samhällets möjligheter att samlas och träffas? *

Bild 4. Exempel fråga från enkäten riktad till vårdnadshavarna

Tredje delen av vårdnadshavarenkäten

Den tredje delen utgjorde fortsättning på svaren i den andra delen av enkäten. Den som besvarade enkäten skulle också ta ställning till huruvida konsekvensen var positiv eller negativ.

Hur skulle skolans nedläggning påverka samhällets möjligheter att samlas och träffas?

ingen inverkan

inverkar

Om du valt "inverkar", bedöm om inverkan är positiv eller negativ

Bild 5. Exempel fråga från enkäten riktad till vårdnadshavarna

Svar givna av vårdnadshavare för elever i nedläggningshotade skolor

Det fanns sammanlagt 10 påståenden som berörde följande områden:

- bevarande av traditioner och historia
- längre skolväg
- upptagning av eleven i skolskjutsområdet
- skolans storlek
- undervisningsgruppens storlek
- byte av lärare
- vänskapsförhållanden (2 påståenden)
- morgon- och eftermiddagsverksamhet
- stödfunktioner och elevvårdstjänster.

Skolvägarna och undervisningsgruppernas storlek orsakade mest oro. De vårdnadshavare som besvarat enkäten ställde sig väldigt negativt till en längre skolväg, medan upptagningen av eleven i skolskjutsområdet inte väckte lika stort motstånd. Att läraren eventuellt byts väckte mycket oro och det ställde sig vårdnadshavarna kritiska till.

Vårdnadshavarna ville inte att elevantalet ökar. Det fanns stor variation i uppfattningen om vad som är en stor skola (50–300 elever). Det fanns dock några undantag: en liten del av de föräldrar som ansåg att skolans storlek hade en inverkan ansåg att ett eventuellt ökat antal elever var en positiv konsekvens. Vårdnadshavarna ställde sig positivt till barnens möjligheter att knyta nya vänskapsband. Enbart en liten bråkdel av dem som besvarat enkäten värdesatte förbättrad tillgång till morgon- och eftermiddagsverksamhet. Tillgängligheten av stödfunktioner och elevvårdstjänster ansågs vara viktigare.

Utöver bekanta vuxna och klasskompisar värdesattes yrkeskunnig personal. Vårdnadshavarna ansåg också att det var viktigt med traditioner och historia och att de bevaras. Vårdnadshavarna upplevde att lokalsamhällets möjligheter att samlas och träffas skulle försämrats om skolorna stängs.

Då vårdnadshavarna ombads nämna två omständigheter som kunde förbättras om deras barns skola lades ned, lyfte man fram valfria ämnen och kompisförhållanden. Ett alternativ var "annat, vad?". De svar som gavs i detta textfält kunde dock inte tolkas inom den angivna referensramen (vad skulle bli bättre?), eftersom samtliga svar var negativa till sin karaktär (inget, varför var man tvungen att välja två alternativ, och så vidare).

Svar givna av vårdnadshavare till elever i de skolor vars elevunderlag utökas om nedläggningarna genomförs

Det fanns sammanlagt 10 påståenden som berörde följande områden:

- bevarande av traditioner och historia
- skolans storlek
- undervisningsgruppens storlek
- övergång från undervisning i sammansatt klass till undervisning i enkel klass (inte Kirkonkylän koulu)
- byte av lärare
- vänskapsförhållanden (2 påståenden)
- morgon- och eftermiddagsverksamhet
- stödfunktioner och elevvårdstjänster
- klubbverksamhet.

Bevarandet av traditioner och historia ansågs också vara mycket viktigt bland vårdnadshavarna till elever i de skolor där elevunderlaget eventuellt utökas om nedläggningarna genomförs. Man ställde sig kritiskt till att skolan och undervisningsgrupperna skulle växa, men en tredjedel av dem som besvarat enkäten och ansett att skolans storlek hade en inverkan såg en större skola som en positiv möjlighet. 70 % av de vårdnadshavare som ansåg att påståendet "eleven flyttar från undervisning i sammansatt klass till undervisning i enkel klass" hade en inverkan ansåg att inverkan var positiv. Barnets nuvarande lärare värdesattes och man skulle gärna ha sett att eleven fortsätter skolgången med samma lärare. Det fanns dock även undantag. De eventuella nya vänskapsförhållandena ansågs vara en positiv möjlighet. Vårdnadshavarna ställde sig rätt lika till tanken om att morgon- och eftermiddagsverksamheten, stödfunktionerna och elevvårdstjänsterna samt klubbverksamheten förbättras genom att skolor eventuellt sammanslås: i regel ansåg man att verksamheterna var viktiga, att det var viktigt att de utvecklas och att konsekvensen var positiv.

Sammandrag av alla vårdnadshavarsvar

I båda vårdnadshavargruppernas svar fanns det hänvisningar till inkonsekvent beslutsfattande. Det fanns åsikter både för och emot. Då man granskar vårdnadshavarnas svar som en helhet kan man konstatera att det ur vårdnadshavarnas perspektiv är särskilt viktigt att uppmärksamhet ägnas åt följande aspekter då man ordnar undervisning efter den eventuella inskränkningen av servicenätet:

- skolvägar
- skoldagarnas längd
- gruppstorlekar
- personalresurser.

ATT BEAKTA PERSONALENS SYNVINKEL

Personalens synvinkel beaktades genom de diskussioner som förts i yrkesövergripande arbetsgrupper.

1. Fysiska lokaler
2. Lärmiljöer
3. Gruppstorlekar
4. Skolskjutsar
5. Jämlikhet
6. Morgon- och eftermiddagsverksamhet
7. Mottagande och övervakning av skolskjuts elever samt verksamhet under väntetiden
8. Skolbespisning
9. Elevvård
10. Skolgångshandledare
11. Undervisningspersonal

Bild 6. Områden som de yrkesövergripande arbetsgrupperna diskuterade

Under diskussionerna bedömde man tillsammans genom diskussion hur en eventuell sammanslagning av skolor skulle påverka ordnandet av undervisningen, personalens vardag och personalens välbefinnande. Dessutom bedömde man om inverkan var positiv eller negativ. Svaren nedtecknades och rektorn skickade en sammanställning av svaren till utbildningschefen. I de yrkesövergripande arbetsgruppernas diskussioner deltog sammanlagt 33 vuxna som arbetar med elever i lågstadieskolor.

Sammandrag av personalens diskussioner i de yrkesövergripande arbetsgrupperna

Personalen värdesatte de förbättrade verksamhetslokalerna, de förbättrade stöd- och elevvårdstjänsterna, de moderna undervisningsverktygen, möjligheten för lärarna att undervisa och för eleverna att få undervisning i enkel klass, det förstärkta och ökade kollegiala stödet och det mångsidigare kunnandet som de eventuella skolsammanslagningarna skulle medföra, såsom också tanken om att ingen elev skulle behöva vara den enda pojken/flickan/eleven i klassen.

Personalen oroade sig för att grupperna eventuellt ökar i omfattning, för de praktiska arrangemangen för morgon- och eftermiddagsverksamheten, för skoldagarnas längd, för planeringen av tidpunkterna för matturer och raster och i viss grad också för om lokalerna räcker till och för deras skick.

På basis av diskussionerna i de yrkesövergripande arbetsgrupperna kan man dra den slutsatsen att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt följande aspekter ifall sammanslagningarna genomförs:

- verksamhet för att öka känslan av samhörighet i grupperna vid övergångsskedet
- atmosfärfrågor och förenhetligande av arbetssätt
- övervakning vid skolskjutsar
- att väntetiderna för skolskjutsar hålls inom de ramar som lagen förutsätter.

I de svar som Koskenkylän koulus personal gav framkom det faktum att skolan ska flytta till nya lokaler hösten 2020. I svaren framkom oro över det följande:

- ”vem besitter rättigheterna som värd i det nya huset? För en del är huset redan bekant medan andra flyttar in i ett nytt hus”
- personalens roll: enspråkig skolgångshandledare kontra tvåspråkig skolgångshandledare.

HÖRANDE AV NÄMNDER

Stadsstyrelsen beslutade på sitt sammanträde 27.1.2020 (§ 15) om tidtabellen för processen för inskränkning av servicenätet. Nämnden för fostran och bildning fick i uppdrag av stadsstyrelsen att bland annat genomföra höranden av olika parter kring inskränkning av skolnätet. Centralen för bildning och välfärd begärde att

- näringslivs- och infrastrukturnämnden
- välfärdsnämnden
- grundtrygghetsnämnden
- nämnden för fostran och bildnings finskspråkiga och svenskspråkiga utbildningssektion

behandlar de konsekvenser som en eventuell inskränkning av servicenätet har för barnens skolgång och välbefinnande ur perspektivet för det förvaltningsområde som organet representerar, med tanke på

- en eventuell nedläggning av Teutjärven koulus verksamhet och överföring av undervisningen till Kirkonkylän koulu
- en eventuell nedläggning av Pernå kyrkoby skola och överföring av undervisningen till Forsby skola
- en eventuell nedläggning av Kuggom daghem och daghemmet Leggården och överföring av verksamheten till Forsby daghem. Om Kuggom daghem läggs ned behöver också ordnandet av morgon- och eftermiddagsverksamheten för förskoleeleverna i Haddom skola funderas på nytt.

I sitt utlåtande ombads nämnderna och sektionerna också ta ställning till frågan om den potentiella inverkan ur stadens synvinkel är positiv eller negativ. Utlåtandena framlades direkt för stadsstyrelsen.

SMÅBARNSPEDAGOGIK: bedömning av konsekvenser för barn

ATT BEAKTA BARNENS SYNVINKEL

När det gäller en enkät för barn undrade vi i synnerhet hur man ska genomföra enkäten och berätta om bakgrunden till enkäten utan att oroa barnen. Därför beslutade vi att vi inte genomför en enkät för barnen i detta skede. Vi tar barnen med om vi får ett positivt beslut om stängningen av daghemmet.

ATT BEAKTA VÅRDNADSHAVARNAS SYNVINKEL (barn i småbarnspedagogikåldern)

Enkäten till vårdnadshavarna genomfördes i huvudsak elektroniskt, men några fick den i pappersform. Enkäten riktades till vårdnadshavare vars barn går i Kuggom daghem eller Leggården. 36 personer svarade på enkäten så svarsprocenten blev 75.

Vårdnadshavarna ombads utvärdera vad som är viktigt enligt dem vid anordnandet av småbarnspedagogik. Därtill ombads de med hjälp av olika påståenden utvärdera inverkan på barnets välbefinnande och deltagande i småbarnspedagogiken vid ett eventuellt byte av daghem. Det frågades också på vilket område familjerna bor enligt postnummer och till vilken enhet de skulle önska att barnet skulle flytta till om ett beslut om stängning blir aktuellt. I det öppna svarsfältet fanns det möjlighet att hämta fram andra synpunkter eller precisera sina svar på flervalsfrågorna. Vårdnadshavarna fick också säga om inverkningarna är positiva, negativa eller både och.

2. Utvärdera hur det eventuella bytet av daghem som servicenätplaneringen medför inverkar på barnens välbefinnande och deltagande i småbarnspedagogiken

*

Utvärdera hur stor inverkan påståendena i den vänstra spalten av tabellen har på barnens välbefinnande och deltagande i småbarnspedagogiken. Påståendena berör inte nödvändigtvis anordnandet av småbarnspedagogiken för ditt eget barn, utan du kan utvärdera påståendena allmänt med tanke på barnens välbefinnande.

	påverkar inte	påverkar lite	påverkar tydligt	påverkar våldigt mycket	jag kan inte säga
barnen har indelats i åldersgrupper (0-3-åringar / 3-5-åringar)	☐	☐	☐	☐	☐
barnet har möjlighet att skapa nya vänskapsband	☐	☐	☐	☐	☐
barnet får nya vuxna i sin vardag	☐	☐	☐	☐	☐
specialläraren är oftare på plats i daghemmet	☐	☐	☐	☐	☐
daghemmets lokaler motsvarar kraven i planen för småbarnspedagogik	☐	☐	☐	☐	☐
daghemmet ligger nära andra tjänster, t.ex. biblioteket, museet, idrottshallen	☐	☐	☐	☐	☐
det nya daghemmet är större än det nuvarande	☐	☐	☐	☐	☐
det nya daghemmet ligger längre borta hemifrån	☐	☐	☐	☐	☐

Bild 6. Exempelfråga från enkäten riktad till vårdnadshavarna

I andra delen av enkäten för vårdnadshavarna var det möjligt att svara fritt.

6. På vilket annat sätt skulle en eventuell flyttning till annan enhet påverka barnens välbefinnande och deltagande i småbarnspedagogiken? Är inverkningarna positiva, negativa eller både och? I den här punkten kan du också precisera dina svar i tabellen om du vill.

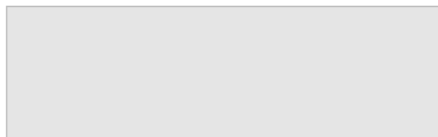

Bild 7. Exempelfråga från enkäten riktad till vårdnadshavarna

Vårdnadshavarnas svar

Vårdnadshavarna till barn i de berörda daghemmen uppskattar

- de nuvarande daghemmens placering. Enligt flera vårdnadshavare ligger daghemmet passligt nära hemmet. Barnen till några vårdnadshavare kan gå eller cykla till daghemmet och från daghemmet. Daghemmen ligger nära naturen. Naturen ger barnen möjlighet att varje dag lära sig om naturen.
- att fastigheterna är sunda och i gott skick. Det finns inga inneluftsproblem i de här daghemmen.
- att barnen trivs bra och är trygga i sina nuvarande daghem. Det lilla daghemmet, den bekanta daghemsbyggnaden och de bekanta vuxna ger barnet en känsla av trygghet, självsäkerhet och glädje.
- att barnet i en liten enhet blir bemött på ett individuellt plan och barnets egna behov tillgodosedda. Förhållandet till pedagogerna är bra, förtroendefullt och nära. Man kan prata om svåra saker och när dagen är över är det lätt att få respons om barnets dag.
- barngruppens tvåspråkighet. Barnet har möjlighet att lära sig både finska och svenska. Vänskapsband skapas över språkmurarna, och toleransen ökar vilket är viktigt i det tvåspråkiga Lovisa.
- syskongrupp, där barn i alla åldrar fungerar tillsammans och hjälper varandra. De äldre barnen lär sig bära ansvar och de yngre barnen tar modell av de äldre barnen.
- daghemmets stora utrymmen både inne och ute. Det uppstår inte så mycket buller, när daghemmet har rum för olika lekar.
- personalens kunnande. Personalen är professionell och trevlig och kan ta hänsyn till barnets individuella behov.

Vårdnadshavarna oroar sig för

- hur en stängning av det lokala daghemmet inverkar på befolkningstillväxten på området. De som svarade undrar hur staden kan sälja lediga tomter om basservicen på området flyttas bort, om unga par och familjer skaffar flera barn och om familjerna stannar kvar i Lovisa om närservicen dras in.
- att gruppstorlekarna växer i en större enhet. De som svarade oroar sig för om större grupper orsakar att barnens dagar är mer rastlösa, att sociala problem i gruppen ökar och att personalens stress ökar, vilket i sin tur leder till hälsorelaterad frånvaro och vikarier som ofta byts ut. Man kan inte ta hänsyn till barnets individuella behov, och ett barn med inlärnings- och koncentrationssvårigheter kan inte vara med i gruppen.

- att resorna till och från daghemmet blir längre. Det att dagen i småbarnspedagogiken blir längre för barnet om daghemmet inte ligger långs med föräldrarnas arbetsresa medför oro. Några oroar sig för hur tidiga morgnar påverkar barnets nattsömn och hur föräldrarna orkar.
- hur en flytt till ett nytt daghem skulle påverka barnet. Många önskar att bekanta vuxna och barn får flytta tillsammans till ett nytt daghem. Barnen känner sig trygga med den nuvarande personalen och har anpassat sig bra till gruppen. Flytten till nya lokaler, nya kompisar och ny personal är en ny början för barnet vilket kräver mycket av barnet och hela familjen. Ändringarna hämmar barnets utveckling när hen ska vänja sig vid en ny miljö och bekanta sig med nya människor.
- att barnets kontakt med det andra inhemska språket försvinner. Vårdnadshavarna bekymrar sig över att den äkta tvåspråkiga miljön går förlorad. Familjerna ska redan i ett tidigt skede ta ställning till om barnet börjar i den finsk- eller svenskspråkiga skolan.
- hur barnet skulle påverkas av främmande vuxna i det nya daghemmet. Vårdnadshavarna oroar sig för hur barnet anpassar sig till den nya personalen och de nya barnen, i synnerhet om barnet är blyg. Ändringen kan vara tung för barnet och vårdnadshavarna.
- att det inte finns tillräckligt med plats i de övriga daghemmen för att ta emot barn från de stängningshotade. Man är rädd för att barnen inte ryms i de nuvarande grupperna och på grund av detta blir barngrupperna större eller skaffas baracker på Lovisa centrumområde. Många har hört att alla daghemmen redan är fullbokade.
- att täta vänskapsband mellan barnen brister. Om barnen placeras i olika daghem och i olika grupper, kan vänskapsband mellan barnen brista. Vårdnadshavarna har lärt känna varandra och de har en bra diskussionsförbindelse som man inte vill uppge.

I enkäten lyftes också upp fördelar med stängningen

- Barnet skulle till följd av en stängning få komma i en grupp med jämnåriga. Då får barnet stöd och kan delta i verksamheten som motsvarar behoven för hens åldersgrupp och utveckling. Barnet får nytta av att vara tillsammans med jämnåriga barn.
- Barnet skulle få nya kompisar.

ATT BEAKTA VÅRDNADSHAVARNAS SYNVINKEL (barn i förskoleåldern)

För de svenskspråkiga familjerna i Kuggom fanns en egen fråga som berörde förskolebarnens morgon- och eftermiddagsvård. Om daghemmet stängs, ordnas inte längre morgon- och eftermiddagsvården i Kuggom utan skulle flyttas till centrumområdet (de finskspråkigas förskolebarns vård ordnas redan nu på centrumområdet).

Vårdnadshavarna funderar på olika saker beroende på situationen för deras eget barn. En del av familjerna bor inte på elevupptagningsområdet för Haddom skola, så påverkar den här frågan inte alls situationen för deras barn. Vårdnadshavarna till de barn som ska börja i Haddom skola är oroliga över följande saker:

- längre resor förlänger dagarna för förskoleeleven och tidigarelägger vaknandet på morgnarna. Tiden för återhämtning blir kortare.
- barnets förskolegrupp skulle inte vara densamma som gruppen under första året i Haddom skola och flyttningar till nya miljöer skulle ofta förekomma. Barnet flyttar från daghemmet till förskolan (Generalhagens skola) för ett år och efter ett år till första klassen (Haddom skola).
- Haddom skola är stängningshotad om förskoleeleverna inte stannar i skolan. Elevantalet minskar och en del av familjer kan med tanke på sitt barns välbefinnande välja att barnet fortsätter i

centrumskolan också efter förskolan. Särskilt om barnet har fått goda vänner i förskolan med vilka det skulle vara bra att fortsätta att gå i skolan.

ATT BEAKTA PERSONALENS SYNVINKEL

Enkäten till personalen förverkligades elektroniskt. Enkäten riktades till Kuggom daghems och Lekgårdens personal. Alla åtta svarade på enkäten. Således blev svarsprocenten 100.

Personalen ombads med hjälp av olika påståenden utvärdera inverkan på barnets välbefinnande och deltagande i småbarnspedagogiken vid ett eventuellt byte av daghem. I det öppna svarsfältet fanns det möjlighet att hämta fram andra synpunkter eller precisera sina svar på flervalsfrågorna. Personalen fick också säga om inverkningarna är positiva, negativa eller både och.

Personalens svar

Personalen i de berörda daghemmen uppskattar

- daghemmets stora utrymmen både inne och ute och närhet till skogen
- möjlighet att dela barnen i smågrupper
- gott samarbete bland annat med biblioteket.

Personalen oroar sig för

- hur stängningen av närdaghemmet påverkar användningsgraden av småbarnspedagogiken och dagarnas längd för barnen.
- hur flytten till ett nytt daghem påverkar barnet ifall ingen bekant vuxen från det nuvarande daghemmet flyttar till samma daghem eller grupp. Alla barn är individer och reagerar på olika sätt. Flytten kan vara svår för några barn.